

Vele emoties zijn gekoppeld aan een plaats

De plaats van geboorte

De plaats waar je naar toe gaat

Tulpen & Lelies

Jacqueline van Rosmalen	4 – 5
Afke Spaargaren	6 – 7
Leo van Velzen	8 – 11
Mustafa Sener	12 – 13
Connie Vlasveld	14 – 15
Muharrem Tektas	16 – 19
Hannes Kuiper	20
Christine Peursum	21
Joep van Opzeeland	22 – 23
Willemien Spook	24 – 25
Hakan Temel	26 – 27
Lotte van Leengoed	28 – 29
Peter Groot	30 – 31
Ria van Kooten	32 – 33
Bülent Evren	34 – 35

Samen met een aantal kunstenaars met een Turkse achtergrond hebben de leden van KZOD exposities ingericht. De activiteiten vinden plaats in het kader van '50 jaar Turkse Haarlemmers' en de viering van 400 jaar samenwerking tussen Turkije en Nederland.

De exposities vormen een schakel in de uitwisseling van kunst en kunstenaars tussen Eskisehir/Emirdag (Turkije) en Haarlem en zijn vanuit die thematiek geïnspireerd.

Deze verantwoording is een vervolg op de catalogus die in januari is uitgegeven voor de expositie **HERKOMST EN BESTEMMING** in de Kloostergangen van het Haarlemse Stadhuis en heeft betrekking op twee vervolgeposities:

PHILHARMONIE – Lange Begijnestraat 11, zaterdag 24 maart 2012:

'Tulpen en Lelies', expositie tijdens 'Turkije en Haarlem', een feestelijk eendaags evenement (vanaf 12:00 uur).

DE WAAG – Spaarne 30 rd, donderdag 22 maart t/m maandag 9 april (2e Paasdag). Open op donderdag t/m zondag 13.00 - 17.00 uur.

Het thema van de genoemde exposities heeft veel overeenkomsten omdat de kunstwerken vanuit eenzelfde motief zijn gemaakt en alle kunstenaars zich hebben laten inspireren door thema's rond 'migratie' en 'herkomst/bestemming'. Wij hebben deze exposities samengebracht onder de titel **TULPEN EN LELIES**, waarmee we de samenwerking tussen Turkije en Nederland aanduiden en wat ook de werktitel was waaronder de kunstenaars werkten.

Deze tweede fase van project wordt afgerond op Tweede Paasdag maandag 9 april 2012 om 15:00 uur met een feestelijke sluiting van de expositie in De Waag.

Daarna gaat de derde fase in, waarbij wij de exposities naar Eskisehir/Emirdag brengen om aansluitend met werk van Turkse lokale kunstenaars terug te komen naar Haarlem.

Leo van Velzen, voorzitter KZOD

*Dit project is tot stand gekomen met medewerking van de republiek Turkije ter gelegenheid van de viering van de 400 jaar diplomatieke samenwerking tussen Turkije en Nederland.
Gesponsord door de Turkse ambassade, Gemeente Haarlem en het Ruigrok Fonds.*

Voor verdere informatie | www.kzod.nl | www.kim7.nl | Leo van Velzen 06-55 13 55 99

“Wat zou een typische geurherinnering aan Emirdag of Turkije zijn? Welke geuren brengen lang vervlogen herinneringen terug in het geheugen? [...] Ik zou het willen vragen aan Haarlemmers die afkomstig zijn uit Emirdag of aan uit Turkije afkomstige kunstenaars.” (Verantwoordingsbrochure #01 • januari 2012 / pagina 13).

Als vervolg op mijn deelname aan het project 50 jaar Turkse Migratie - 400 jr. TR/NL, in de Kloostergangen met het werk “TURKSE KOFFIE & DROSTE CACAO”, heb ik gevraagd om verhalen van geurherinneringen. Niet alleen van Turkse Haarlemmers/kunstenaars, maar ook aan de Haarlemmers zelf. Zo is in de afgelopen weken een mooie verzameling aan reukervaringen ontstaan. En naast de verschillen zijn zeker ook overeenkomsten te vinden. Waarvan bijgaand akte.

Mijn verzoek om geurherinneringen loopt nog; maar mijn hartelijke dank gaat uit naar: Ebru, Christine, Joep, Ahmet, Willemien, Mustafa, Leo, Muharrem, iedereen die tot nu toe gereageerd heeft en zeer gul mij deelgenoot heeft gemaakt van zijn of haar geurherinneringen! Deze geurherinneringen vindt u verspreid in de verantwoording.

Kortom, ik wil u vriendelijk vragen of u mij ook een persoonlijke, ontroerende, of misschien zelfs een karakteristiek levensbepalende reukervaring met Turkije en eventueel Nederland kunt mailen. Uiteindelijk zal de verzameling van geurherinneringen een deel van het kunstproject worden, al dan niet verhalend of abstract vormgegeven. Mail uw verhaal/herinnering naar: jlvanrosmalen@xs4all.nl

Hij heeft een lange weg afgelegd en hij is uiteindelijk volledig ingeburgerd in Nederland. Het was me opgevallen in Istanbul, vorig jaar, dat de afbeeldingen van tulpen heel vaak voorkomen op tegeltjes in Turkije. Zo ook in Nederland.

Ik heb de motieven uit onze beide landen gebruikt om tot een samensmelting te komen in een nieuwe tegel. Ik heb de migratie van de tulp uitgebeeld in mijn tegelplateau als een kruisbestuiving tussen Turkije en Nederland met de Rembrandt-tulp als bekroning omringd door Turkse rozetten.

Geurherinnering van Ebru Kalay

Ik heb een geurherinnering die me aan iemand doet denken en die zich in Turkije afspeelt. Deze geurherinnering gaat over mijn achternaam.

Ik heb de achternaam Kalay. Kalayci betekent smid en Kalay is eigenlijk het hele smeedproces. Mijn opa overleed bijna 10 jaar geleden aan een hartaanval. Hij was smid. Ik kom uit de stad Eskisehir in Turkije, dat is in Midden Anatolië. In deze stad staat een winkeltje waar mijn opa werkte als smid. Nadat mijn opa overleed, heeft mijn oom (de broer van mijn vader) de smederij overgenomen. Wij gingen elke zomer naar Turkije, om onze familie en vrienden te zien. Ik weet nog dat ik een jaar of 7, 8 was. Ik en mijn broer gingen altijd mee met mijn opa om daar te kijken wat hij allemaal maakte. Hij was altijd achter een soort fornuis bezig om koperen blikken, borden, bekers, pannen etc. weer rond of recht te maken. Mensen kwamen met hun koperen spullen omdat het verouderd of beschadigd was. Hij maakte ze dan schoon en zorgde ervoor dat de koperkleur weer zichtbaar werd en dat alles weer mooi glansde. In zijn winkel rook het altijd naar koper, verbrande watjes en kolen. Door zijn werk kreeg hij hele zwarte handen, ook al waste hij ze, het zwart bleef toch zitten. Als we met zijn allen bij mijn opa en oma thuis zaten, streek mijn opa altijd met zijn handen over mijn wangen, ik dacht altijd dat ik daarvan zwarte wangen kreeg. Wanneer hij met zijn handen bij mijn gezicht kwam, rook ik de geur van de winkel wat ook de geur van mijn opa was en nu ook van mijn oom. Ik zie dit als een symbool van onze familie. Wanneer ik bij het winkeltje ben of erlangs loop, ruik ik die scherpe en verbande geur. En dan komt altijd mijn opa in me op.

In de jaren '70 woonde ik een aantal jaren op het Turkse platteland en deed sociaal economisch onderzoek naar de achtergronden van migratie. In 2008 ben ik opnieuw naar dat gebied getrokken en heb daar enkele maanden als beeldend kunstenaar gewerkt en geëxposeerd. Ik vond het een bijzondere uitdaging om daar waar ik in het verleden via wetenschappelijke methode processen en ontwikkelingen heb weergegeven, ik dat nu heb gedaan met behulp van artistieke expressiemiddelen. Ik beschikte over zeer gedetailleerde kadaster- en omgevingskaarten van de betreffende regio in centraal Turkije, hetgeen aansloot bij mijn fascinatie voor vele soorten route- en landkaarten.

Ik heb o.a. twee omvangrijke werken gemaakt onder de titel "land(e)scapes", (een bestaat uit 6 panelen van 70 x 90 cm en een andere versie van dit werk bestaat uit 24 panelen).

Het werkstuk is een groot landschap waarbij de wegen en kanalen als aders door het werkstuk lopen en het dorpsgebied voeden en leegzuigen: transformatie van landschappelijke structuren naar industriële structuren. Het lijkt op het eerste gezicht een geabstraheerd landschap, maar voor de bewoner en bezoeker van deze regio bestaat de mogelijkheid om de eigen plek terug te vinden. In het centrum van de panelen is het dorp zichtbaar, evenals de centrale knooppunten van wegen, plaatsbepalende gebouwen van de provincie, de gemeente, de moskee, scholen, benzine stations e.d. Tevens geeft de weide omgeving een structuur bloot via de hoogte lijnen en de verdwijnpunten naar Yozgat en Kayseri, de twee grotere steden in de omgeving.

Ter gelegenheid van de manifestatie 50 jaar Turkse Haarlemmers heb ik verder nieuwe werkstukken gemaakt waarbij ik de metaforen van een maalstroom en trechter gebruikt heb om een aspect van het migreren aan te duiden. Het zijn daarbij ook metaforen voor het leven, dat zich afspeelt tussen de vragen naar herkomst en bestemming; met andere woorden universele vragen die niet alleen kunnen worden toegeschreven aan groepenmensen die binnen een samenleving als migranten aangeduid worden. Iedereen is migrant op zoek naar antwoorden tussen herkomst en bestemming.

Ik heb het idool van Zevenborstige Artemis van KIM7 ontworpen door mij te laten inspireren door de beelden van Artemis van Efesus, de godin van vruchtbaarheid en overloed die, 3000 jaar geleden de plaats van Anatolie's oudste moedergodin Kybele innam.

Een belangrijk detail dat bij de mannelijke vertegenwoordiger die op de achterkant staat opvalt, is dat de plaatsen van Hart en Hersenen omgewisseld zijn. Het komt er op neer dat KIM7 MET ZIJN HERSENEN ZAL VOELEN en MET ZIJN HART ZAL WETEN. OMDAT HET GEWETEN, WETEN MET HET HART IS. Mijn wens en verwachting is dat ARTEMIS VAN KIM7 ons kunstzinnige kinderen zal baren.

Als inspiratiebron gebruikte ik dit gedicht van Rutger Kopland:

Zo kwam ik bijvoorbeeld ergens ter wereld
maar waarom ik en waarom daar
hoe oneindig klein was die kans
dat er gebeurde wat er gebeurde

Geurherinnering van Ahmet Palaz

Mijn geboortedorp heet Pendik. Later verhuisden wij naar Kadiköy. Pendik was een klein vissersdorp waar vroeger vele bekende artiesten en kunstenaars vakantie hielden en rijke mensen uit onder meer Ankara hadden er mooie villa's. Het was een voor die tijd heel modern dorpje met een prachtige baai en veel groen. Helaas is daar niet veel meer van over door migratie uit het oosten en het binnenland.

Geur van de zee en de vis

Ik ben in een idyllisch vissersdorp net buiten het centrum van Istanbul geboren. Ik herinner mij vooral de geur van de zee en de vis uit de Marmara Zee. Dit is niet echt iets bijzonders zou je denken, maar de geur de Marmara Zee is toch heel anders dan die van de Noordzee.

Kastanje

Wat anders is de kastanjegeur uit mijn jeugd die mij vaak terugbrengt naar mijn geboorteplaats. Vooral in de winter kon je in de hele wijk het poffen van kastanjes horen en ruiken. 's Avonds kon je ook van de straatverkooper langs de kust vers gepofte kastanjes kopen en eten, genietend van mooie winteravonden aan zee.

Vers brood, simit en thee

Een ander geur die bij mij herinneringen oproept, is de geur van de warme bakkers die drie keer per dag warm brood baken en natuurlijk de bekende geur van simit (sesambroodjes) vaak samen met Turkse thee werd genuttigd.

Het verhaal van Beyazgül Hanım en Cornelis Calkoen.

Beyazgül Hanım (letterlijk: Meijuffrouw Witte Roos). Volgens de overlevering de beeldschone geliefde van vrijgezel Cornelis Calkoen, Ambassadeur voor Nederland bij de Hoge Porte en Directeur van de handel op de Levant te Istanbul. Zij stierf aan een gebroken hart toen Calkoen in 1743 werd overgeplaatst. Het verhaal gaat dat haar geest nog steeds door het Palais dwaalt. In de muur van de tuintrap bevindt zich een ingemetseld beeldje van haar.

Geurherinnering van Leo van Velzen

Als ik aan geuren denk, dan realiseer ik mij dat zij inderdaad sterk aan een plaats of tijd zijn gekoppeld en het merkwaardige is dat ik op het eerste gevoel eerder aan specifieke Turkse geuren denk dan aan specifiek Haagse (waar ik ben geboren) of Haarlemse.

Belangrijke Turkse geuren zijn voor mij:

Een deken van zoete geuren: Warmte vermengd met kerosinegeuren en de zoete geur van bloemen vormden een bedwelmende combinatie toen ik eind jaren 60 voor de eerste keer in Turkije aankwam. Vol idealisme gingen wij op pad. Op het vliegveld konden wij geen gebruik maken van taxi's of dolmussen en moesten wachten op de bus. Aan dat moment is deze geurervaring gekoppeld.

Overweldigend en bedwelmend; nooit eerder had ik die hitte gevoeld...

Eau de cologne: In de autobus kwam de ervaring van de Eau de cologne. Ik was helemaal verbouwereerd want had geen idee wat de bedoeling was, ik ervoer het als een geweldige chique geur, een heerlijke verfrissing. Sindsdien heb ik die geur altijd zeer positief gewaardeerd in een Turkse setting.

Die setting is erg belangrijk, want bepaalde geuren horen zo bij Turkije dat ik ze in Nederland eerder zou vermijden. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de geur van raki, een drank met een zeer overheersende geur die voor mij hoort bij een Turkse maaltijd buiten in een boomgaard. In Nederland drink ik nooit raki.

Bruinkool: Een andere zeer specifieke geur die ik overal in Turkije in de winter herken, maar die nu gelukkig afneemt, is die van de bruinkool. Ik herinner mij hoe wij begin jaren 70 vanuit Cankaya (een hoger gelegen chique wijk van Ankara) naar de stad beneden reden. 's Morgens vroeg was van boven gezien de stad bedekt met een geelachtige dikke mist van bruinkool. Er werd toen overal met bruinkool gestookt en dat gaf een geweldige overlast en bijbehorende geur.

Palais de Hollande te Istanbul

Het officiële reizen naar Nederland begint bij een van de Nederlandse consulaten. Eind 2004 bedacht ik een bijzonder project: een reeks schilderijen over Istanbul met het Palais de Hollande - het Nederlandse Consulaat - als middelpunt. Een project dat past in een vaker terugkerend thema bij mij: Nederland-Turkije.

Na goedkeuring van het project door toenmalige Generaal Consul Marco Hennis, begon ik in 2005 de serie over het monumentale palais de Hollande, dat uit 17de eeuw stamt. Na een jaar sloot ik de werkperiode af met een tentoonstelling van 17 schilderijen in dat zelfde gebouw. Verschillende tentoonstellingen van deze collectie in Den Haag, na mijn terugkomst in 2006, trokken ook veel belangstelling.

Hannes Kuiper

Voetsporen door het landschap
Zoals alles gebeurt, gebeurt het altijd
Het weten van de weg
Naar het ginder
Het ontstaan van het zijn

Christine Peursum

Alles wat van de aarde komt,
Is van de aarde.
De bol in de aarde
De bloem trekt voort
De tulpenbol uit Turkije
Is een Hollands symbool geworden

Joep van Opzeeland

Rijke geschiedenis, keramiek, hoogte: 40 cm.

Joep van Opzeeland

Bij het zoeken naar de Turkse geschiedenis kwam ik een gebeurtenis tegen die figuurlijk op slot zit.

De koffer als symbool voor bagage, de verbinding tussen vroeger en nu.

Hier in Nederland is de vrijheid om het boek helemaal te openen.

Geurherinnering van Mustafa Öcal

Tijm en dennengeur: Mijn kinderjaren bracht ik door in een groot dorp tussen de bergen van Anatolische hoogvlakte. De mensen hadden een half nomadenbestaan.

's Zomers ging een deel van de familie naar hogere zomerweiden met koeien en schapen en bleven daar 3 maanden leven met deze dieren. Ze keerden terug met boter, kaas en wol. Wanneer ik hier in Nederland tijm of dennengeur ruik, flitsen de beelden van deze prachtige zomerweiden door mijn hoofd.

Verse munt: Een ander deel van de familie ging naar beneden langs de oevers van de rode rivier -Kizilirmak - om gewassen en vruchten te planten, verbouwen, onderhouden en oogsten. 's Middags namen we een broodje gekookt ei en plukten langs de beek verse munt. Bij de geur van munt denk ik aan de zonnige koele stilte in deze tuinderijen.

Citroenbloesem: In 1980 heb ik mijn vrouw ontmoet op Noord Cyprus, sindsdien is het mijn 3e land waar ik elk jaar even terugkeer. Hier op dit mediterrane eiland heb ik een sterke band met de geur van citroenbloesem. Vooral van de citroenboom bij ons balkon; die boom bloeit het hele jaar door. Ik zit er graag bij zonsondergang, in een roodoranje gloed, met een glaasje koude raki, wat rucola en schapenyoghurt. En dan brengt de wind mij een briesje citroenbloesemgeur als cadeau.

Willemien Spook

het riviertje de Çaydere in emirdag heeft dezelfde bochten als het haarlemse Spaarne

het spaarne - haarlem

çaydere - emirdag

Willemien Spook

bij toeval ontdekte ik dat er door emirdag een riviertje stroomt dat op een bepaald punt vrijwel dezelfde bochten heeft als het haarlemse spaarne

ik vind dat bijzonder, want hoeveel rivieren hebben er nu helemaal zo'n kenmerkende anderhalve s-bocht? niet zo veel denk ik

het symboliseert voor mij de band die haarlem heeft met de stad emirdag, de plek waar zoveel turkse haarlemmers hun wortels hebben

een groot verschil is dat de çaydere in de winter droogvalt, dan spelen er kinderen in de bedding maar 's zomers stroomt de çaydere weer voorbij

met deze gegevens ga ik aan het werk, de overeenkomende vorm van beide rivieren zal het uitgangspunt vormen van mijn nieuwe concept

Geurherinnering van Muharrem Tektas

Papaver somniferum album: blauwmaanzaad. Inderdaad heb ik een goeie geurherinnering uit Emirdag voor jou. Ik heb er over na zitten denken en kwam er achter dat de voor mij belangrijkste geur, de geur van geperste opium (=papaver) zaadjes is. Geperste opium zaadjes (dat kan je zelfs in een turkse winkel kopen) ookwel maanzaad in het nederlands, gebruiken ze op brood tijdens het broodbakken.

Ik ken het Nederlandse cliché van de Turkse man met snor. Wat veel mensen echter niet weten, is dat Turkse mannen met hun snor vroeger een bepaalde politieke voorkeur aangaven. Dit was af te lezen aan de verschillende modellen. Nu is dat voor veel mannen niet meer de belangrijkste reden voor het dragen van een snor. Vaak zie je de modellen van vroeger nog wel terugkomen. Ik ben nieuwsgierig geworden naar het verhaal achter het dragen van een snor.

Elke snor is een individu. Ik wil laten zien dat een snor niet zo maar een snor is. In verschillende Turkse theehuizen heb ik groepsportretten gemaakt. Daartoe heb ik de schilderijen van Frans Hals bestudeerd. De mannen op zijn schilderijen zitten aan tafel en hebben verschillende houdingen. Tijdens de foto opnames heb ik geprobeerd de mannen een houding te geven zoals de mannen op de schilderijen van Frans Hals.

Toen ik terugkeek naar het resultaat, zag ik dat de foto's een ander beeld gaven dan ik had voorzien. Er was niet voldoende spontaniteit. Na de 'officiële' opnames ben ik echter doorgegaan met fotograferen. Deze beelden zijn veel meer zoals ik het me had verbeeld. Ze zijn veel spontaner, hebben karakter en raken meer aan de sfeer van een theehuis. Er zit meer spanning in het beeld. Op deze manier is het me gelukt om mijn eigen 'Frans Hals' te maken.

Daarnaast heb ik ook soloportretten gemaakt van de mannen in het theehuis met een snor en ze gevraagd naar het verhaal achter hun snor. Deze portretten en verhalen worden gebundeld in een boek. Wat duidelijk wordt: elke snor is anders. Het boek en de groepsportretten brengen zo een ode aan Turkse mannen met een snor, en maakt duidelijk dat achter elk cliché een verhaal schuilgaat.

Toen Hakan mij vertelde over zijn snorren-project was ik direct enthousiast. Natuurlijk ken ook ik het cliché van 'de Turkse man met snor'. Het fotograferen van deze snorren leek me een goede manier om te laten zien wat er achter zo'n cliché schuilgaat. Iets waar de meeste mensen waarschijnlijk geen weet van hebben. Hakan is in de positie om het cliché en de werkelijkheid achter het cliché te combineren. Ik heb zijn project van begin tot eind met een camera gevolgd. Het resultaat wat hier te zien is zal ook onderdeel vormen van een film over beeldend kunstenaars met een Turkse achtergrond in Nederland.

Geurherinnering van Willemien Spook

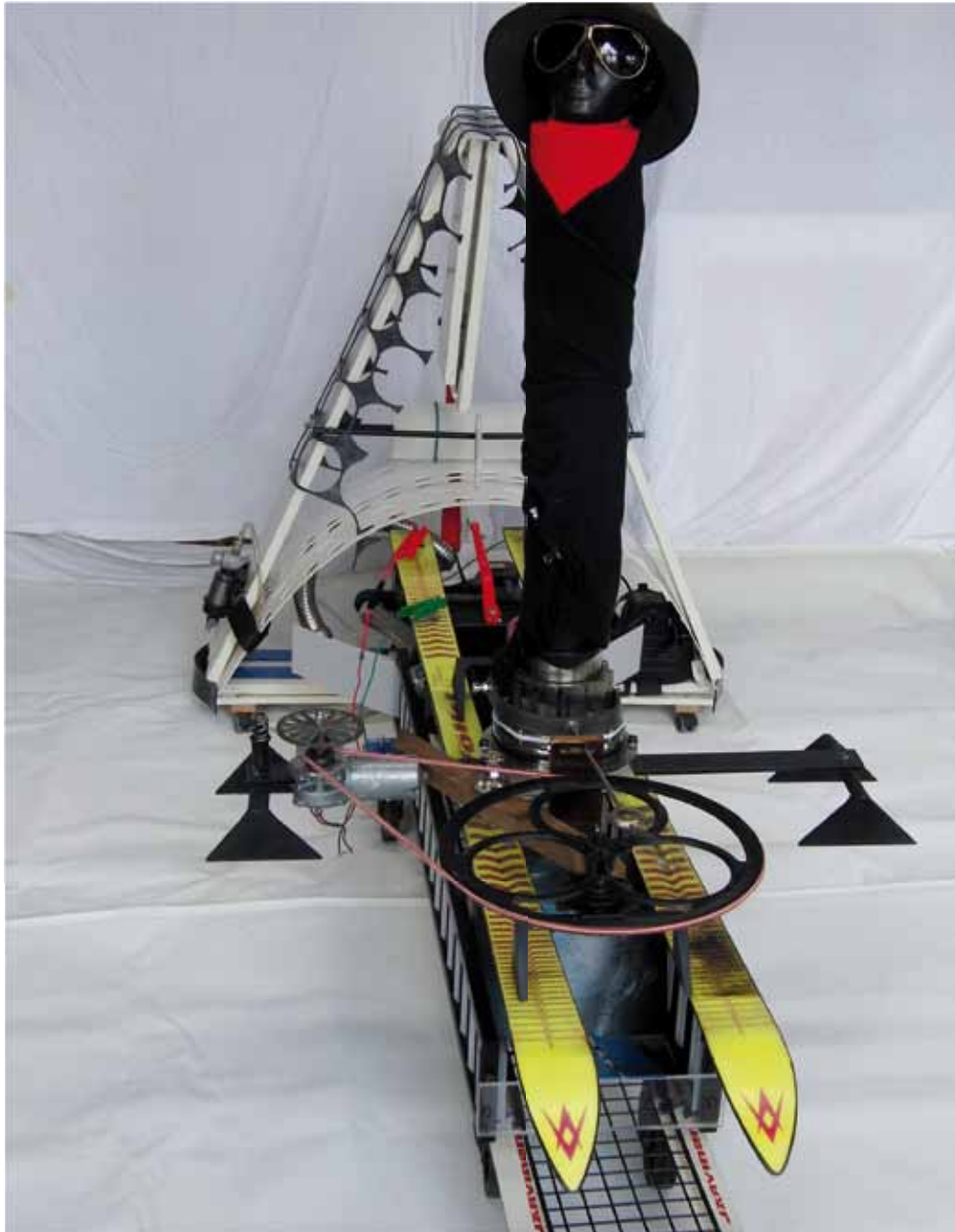
Geuren van Haarlem: *De typische mengeling van zilte zeelucht en randstedelijk verkeer. Je ruikt het pas goed als je thuiskomt van een vakantie van langer dan een week.*

De lindes van de Velsersstraat in juni. De uitlaatgassen van de Naco-bussen vroeger.

De plastic Tomadoproducten uit de jaren zestig. De winkel in huishoudelijke producten om de hoek kon je mijlver al ruiken.

De koffiebranderijen in de stad: *Ik zat op school in de Koningstraat. Het was voorjaar en de ramen stonden open. Achter in de klas klonk een raar geluid. Ik keek om en zag Jolanda van der Linden voorovergebogen over haar tafeltje liggen. Haar schouders schokten, ze braakte. 'Ze heeft geroosterd brood gegeten', zei ik tegen mijn buurvrouw. Pas later besepte ik dat die geur niet afkomstig was van het braaksel, maar van een van de vele koffiebranderijen in de stad. Ik rook het die dag voor het eerst. En niet voor het laatst.*

Omgewoelde aarde: *Ik groeide op in een straat tussen twee begraafplaatsen: de grote Algemene Begraafplaats en het kleinere katholieke St. Barbara. De zware geuren van rottend blad, stilstaand water, mossen en humus waren dagelijks aanwezig. Ze brachten geen nare sfeer mee, ze waren er gewoon. In het najaar gingen we met onze moeder naar het grootste kerkhof om kastanjes, eikels en beukenootjes te verzamelen. We zakten soms tot onze enkels in de vochtige bladeren waarin van alles huisde. Dat was niet eng. Er was één graf wat we wél een beetje eng vonden. Dat was het kindergraf uit 1905. Op een zuil, even groot als wij, lag een beeldhouwd jongetje van onze leeftijd koud en stil te midden van geuren en kleuren van verval. We aaiden hem altijd even. En één keer hebben we onze mooiste kastanjes om hem heen gelegd, op bedjes van mos waar bosdierpjes in krioelden. Ik kom er al jaren niet meer. Ik fiets er nog wel geregeld langs. En dan herken ik altijd die geur van omgewoelde aarde, die voor mij niet eng is.*

Geurherinnering van Christine Bangert

Nederland: pas gemaaid gras in de tuin van mijn ouders dat ik
als kind bij elkaar hark en waar ik hutten mee bouw.
Als ik uit het buitenland kom: zware, vochtige lucht, humusachtig en grijs.
Ik Turkije ben ik nooit geweest. Wel bij de moeder van Murat, voor
een diner. De geur van de parfum van de natte doekjes waarmee we
voor het eten onze handen reinigden, staat me goed bij.

Bij migratie verplaats je jezelf letterlijk en figuurlijk van de plaats van herkomst naar je bestemming. Je verhuist van het ene land, plaats, straat, plek, huis, naar het andere.

Eigen Ervaring.

In 1993 verhuisde ik van Bodegraven naar Zandvoort. Het wonen in Zandvoort kostte me heel veel moeite. En het was niet zozeer de plek, maar het huis op de plek waar ik het meest moeite mee had.

Ik heb er van alles aan gedaan: mijn kunst in de duinen gezet, de natuur in huis gehaald te weten helmgras, schelpen en zand, mijn werk in blauw en geel gemaakt want dat zijn de kleuren van de Zandvoortse vlag. Huizen en huisvormen gemaakt en projecten op het strand gedaan. Ik zag de zon ondergaan prachtig mooi in rood en goud, maar het werd altijd weer donker. We woonden aan de duinen, 800 meter van zee, maar mijn huis voelde slecht. Na 5 jaar vond ik een ander huis en binnen 7 jaar waren we verhuisd naar Haarlem.

Nu wonen we in een geweldig huis, veel te klein, met wel honderd nadelen, maar het voelt zoooooo goed! Het lijkt een beetje op Bodegraven.

Ik heb ervan geleerd. Mijn Statement in het NU: Je huis ben je zelf, neem je huis mee als je gaat en blijf jezelf

Het idee voor mijn werkstuk is: LOPENDE HUIZEN

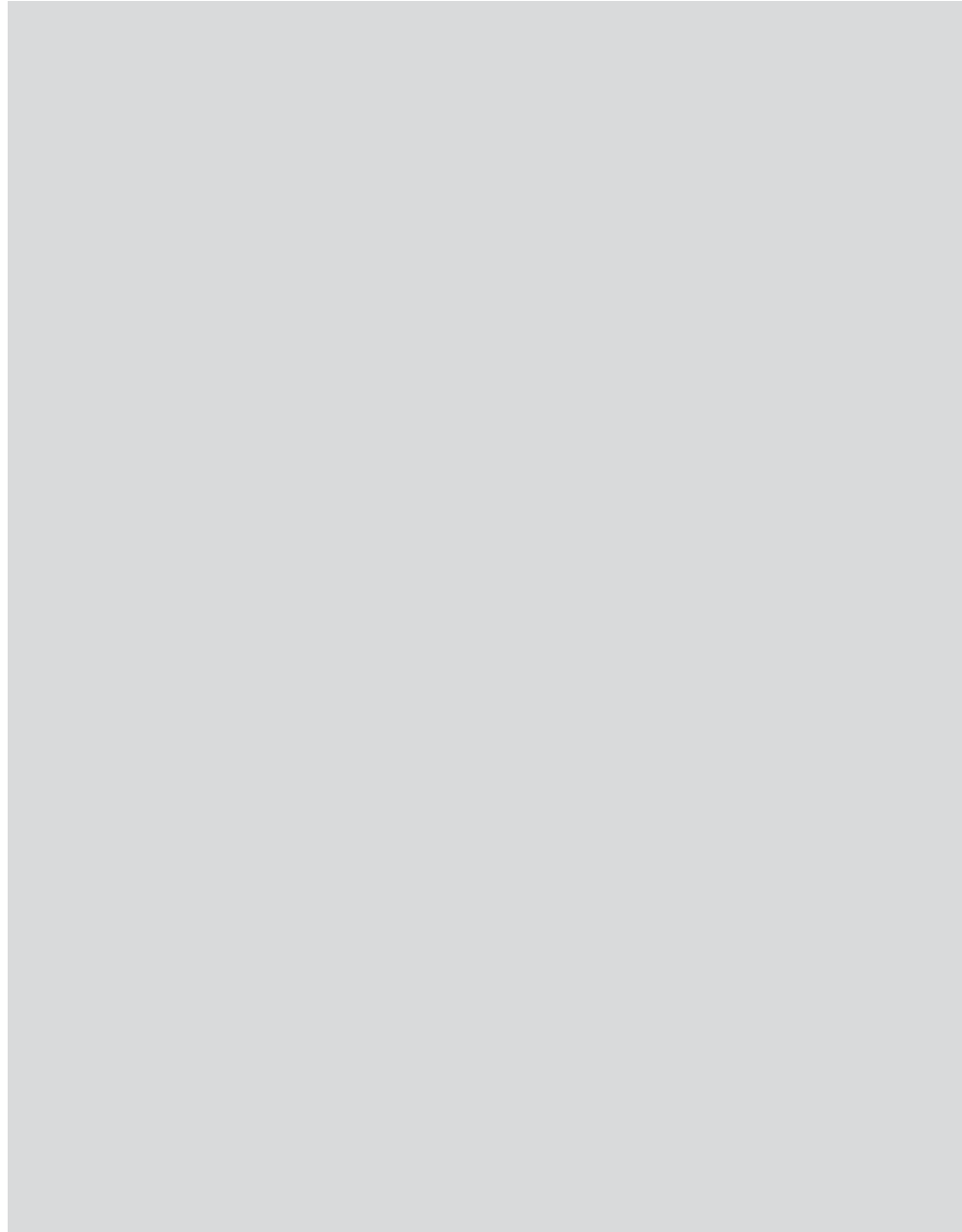
Verhuizen is een beweging. Ik geef de beweging weer in de vorm van een huis. De huizen lopen. Lopen gaat langzaam en houdt gelijke tred met het verwerkingsproces van een verhuizing.

Huisvormen op hoge benen. Een groep huizen op hoge benen van hout. Metvoetjes eraan voor de beweging. Huizen van verschillende vorm. Lang, smal, breed, kort. Zijn ze vrolijk of bedroefd? Je kunt het zien aan de kleur. Ze sjouwen van alles mee.

De huizen zijn de mensen.

Ze lopen met elkaar. Van hun herkomst naar hun bestemming.

Emirdag – Haarlem

Geurherinnering van Joep van Opzeeland

Mijn geurherinneringen in Haarlemmerliede zijn afhankelijk van de windrichting. Deze zijn: gemaaid gras, gekuild gras, blauwalg, gierlucht, mest uit een potstal, creosoot (van Molenaar bielzenhandel), koffiebranden (van Simon Lévelt koffie) en kerosine (van Schiphol).

Mijn band met die regio is Iraans/Koerdisch, onze pleegkinderen komen daar vandaan. Ik ken het eten, het lijkt op Turks maar is vaak veel gekruider (vind ik heel lekker) en ik ken ook de reden waarom deze mensen gevlucht zijn. En alles wat riekt naar fundamentalisme van welke richting dan ook wekt een wrevel bij mij op.